

Klimaatbuffer ‘Groenblauwe ruimte’

Het klimaatbuffer type ‘Groenblauwe ruimte’ geeft ruimte aan het water langs grote rivieren en in laaggelegen natuurgebieden. Omdat er ruimte is voor het water is het mogelijk dat neerslag tijdens piekbuien afgevoerd kan worden naar de natuurgebieden. Dit zorgt ervoor dat omliggende gebieden, zowel stedelijk als landelijk, droge voeten houden. Bij grote rivieren werkt dit principe iets anders. Hierbij wordt er een zo breed mogelijk winterbed gecreëerd. Hierdoor is het mogelijk om het waterpeil laag te houden wanneer er sprake is van piekbuien. Dit type klimaatbuffer creëert hiermee nieuwe natuur: riviernatuur of moerasnatuur. Deze soorten natuur hebben erg hoge recreatieve en natuurwaarden (Coalitie Natuurlijke Klimaatbuffers, z.d.-b).

Een ‘Groenblauwe ruimte’ is op zo’n wijze opgebouwd dat er grote hoeveelheden water afgevoerd kunnen worden. Dit zorgt ervoor dat het gebied in staat is om langdurige regen of piekbuien op te vangen. Om het overtollige water af te kunnen voeren worden er sluisen of pompen gebruikt. In sommige gevallen is er sprake van vrij verval, dit is van toepassing wanneer het gaat om laaggelegen gebieden. In riviergebieden wordt er ruimte aan het water gegeven door het toepassen van uiterwaardverlaging, dijkeruglegging en door het graven van nevengeulen (Coalitie Natuurlijke Klimaatbuffers, z.d.-b).

Huidige ‘Groenblauwe ruimte’ in Zuid-Holland

De huidige klimaatbuffers ‘Groenblauwe ruimte’ zijn in figuur 1 (en bijlage 1) weergegeven.

Natuurgraslanden

De natuurgraslanden in Zuid-Holland fungeren als overloopgebied voor de directe omgeving. In figuur 1 zijn de natuurgraslanden in Zuid-Holland weergegeven zoals aangegeven in de kaart van het Landelijk Grondgebruik Nederland (LGN).

Hoogheemraadschap van Delfland

Het Hoogheemraadschap van Delfland telt 9 bergingsgebieden die fungeren als klimaatbuffer ‘Groenblauwe ruimte’:

- Bergboezem Zuidpolder van Delfgauw
- Bergboezem Berkel
- Schieveen
- Woudsepolder
- Hooghe Beer
- Hoekpolder
- Molenvlietpark
- Oudepolder van Pijnacker
- Voorafschepolder

Al deze bergingsgebieden zijn weergegeven in figuur 1.

Eendragtspolder

De Eendragtspolder is een polder gelegen in Zevenhuizen. Naast dat het een leefgebied is voor vele diersoorten en dient als recreatiegebied, is het ook een waterberging. Wanneer er wateroverlast dreigt kan er in de Eendragtspolder maar liefst vier miljoen m³ water tijdelijk worden opgeslagen (Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard, 2022).

Piekberging Haarlemmermeer

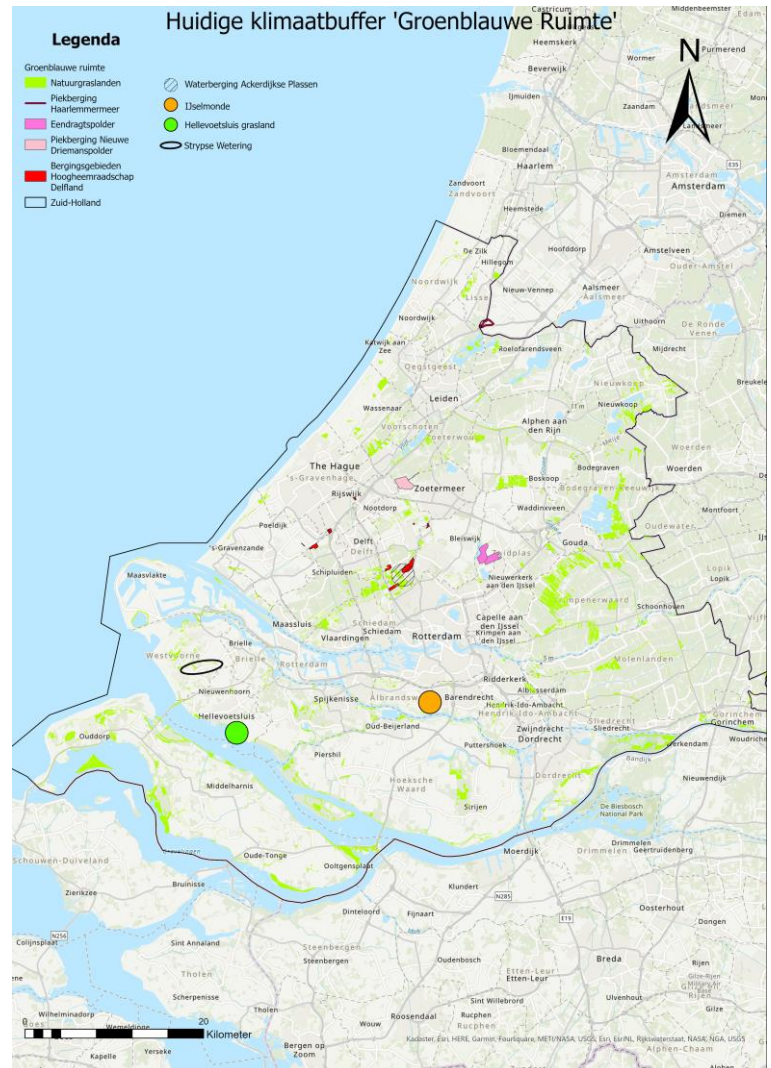
De Piekberging Haarlemmermeerpolder, gelegen in de provincie Noord-Holland kan wanneer dit nodig is één miljoen m³ water bergen. Momenteel is de berging nog in ontwikkeling. Ondanks dat de piekberging in de provincie Noord-Holland ligt is deze opgenomen de kaart wegens de invloed op de provincie Zuid-Holland. Bij ernstige neerslag kan overtollig water vanuit Zuid-Holland afgevoerd worden naar deze berging (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2021b).

Nieuwe Driemanspolder

De Nieuwe Driemanspolder is een gebied van ruim 300 hectare waar recreatie, natuurdoelstellingen en klimaatadaptatie samen komen. De Nieuwe Driemanspolder kan gebruikt worden als piekberging bij extreme neerslag, met een maximale capaciteit van 1.7000.000 m³ water (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2021a).

Strypse Wetering

De Strypse Wetering is een laaggelegen gebied dat is bedoeld voor de opvang van overtollig water (180.000 m³). Naast de opvang van water is het ook een natuurgebied waar een gevarieerd landschap te vinden is met natuurlijkvriendelijke oevers, rietkragen, bloemrijke graslanden en vispassages (Zwart, 2020).

Figuur 1 Huidige Groenblauwe Ruimte in Zuid-Holland

Benodigde 'Groenblauwe ruimte' in Zuid-Holland

Vergroten waterveiligheid

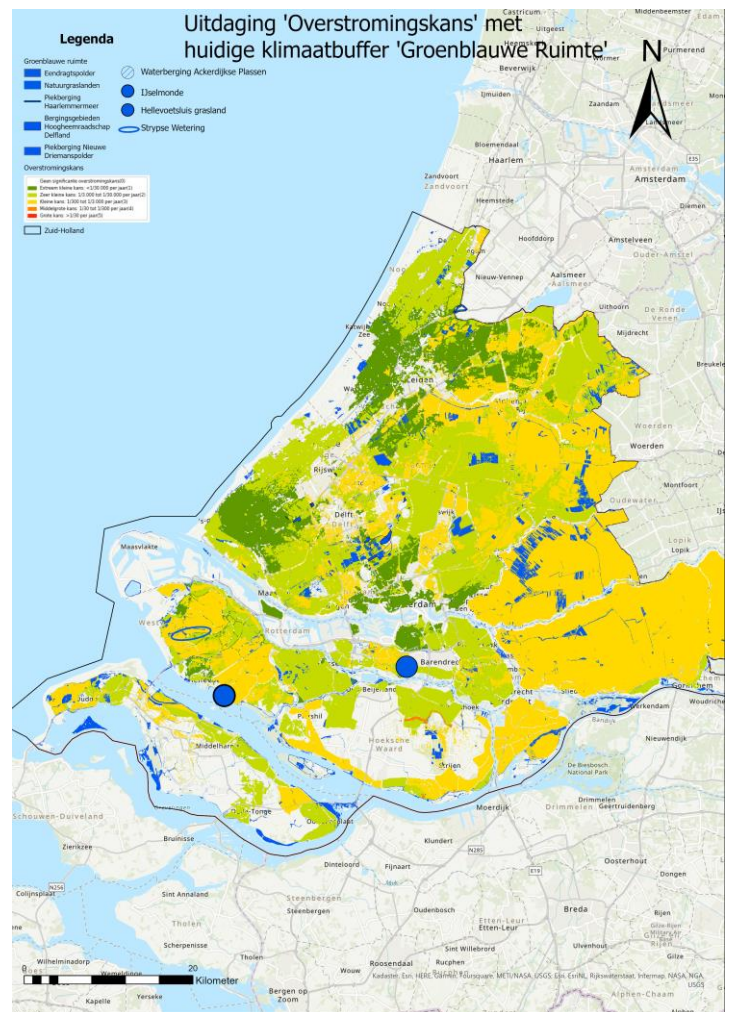
De Klimaatbuffer 'Groenblauwe ruimte' heeft als functie het vergroten van de waterveiligheid. Ook de klimaatbuffers 'Biobouwers', 'Levende kust' en 'Natuurlijke spons' vervullen deze functie.

Uitdaging 'Overstromingskans'

Het realiseren van de klimaatbuffer 'Groenblauwe ruimte' kan een bijdrage leveren aan het oplossen van de uitdaging 'Overstromingskans'. Uit de kaart 'Overstromingskans' van de provincie ([Klimaatatlas | Zuid-Holland](#)) blijkt dat de kans op overstromingen in Zuid-Holland vrij klein is. In het oosten van de provincie is deze kans het grootst, waarbij het gaat om een 'kleine kans op overstromingen'.

In figuur 2 (en bijlage 2) is de uitdaging 'Overstromingskans' samen met de huidige klimaatbuffer 'Groenblauwe ruimte' weergegeven.

Hierin komt naar voren dat er in de gebieden waar kans is op overstroming er niet voldoende gebruik wordt gemaakt van de inzet van de klimaatbuffer 'Groenblauwe ruimte'. Om de uitdaging 'Overstromingsrisico' te kunnen oplossen is er dus meer ruimte nodig voor de invulling van deze klimaatbuffer mede als de inzet van de klimaatbuffers 'Biobouwers', 'Levende kust' en 'Natuurlijke spons'.

Figuur 2: Overstromingsrisico met Klimaatbuffer Groenblauwe Ruimte

Kansrijke ‘Groenblauwe ruimte’ in Zuid-Holland

In het kader van het halen van de klimaatdoelen in de provincie is er een verkenning uitgevoerd naar kansrijke ‘Groenblauwe ruimte’ locaties in Zuid-Holland. Deze verkenning kan als input worden gebruikt voor de invulling van diverse provinciale opgaven

Figuur 3 (en bijlage 3) geeft de kansrijke locaties voor de klimaatbuffer ‘Groenblauwe ruimte’ weer.

Agrarisch gras

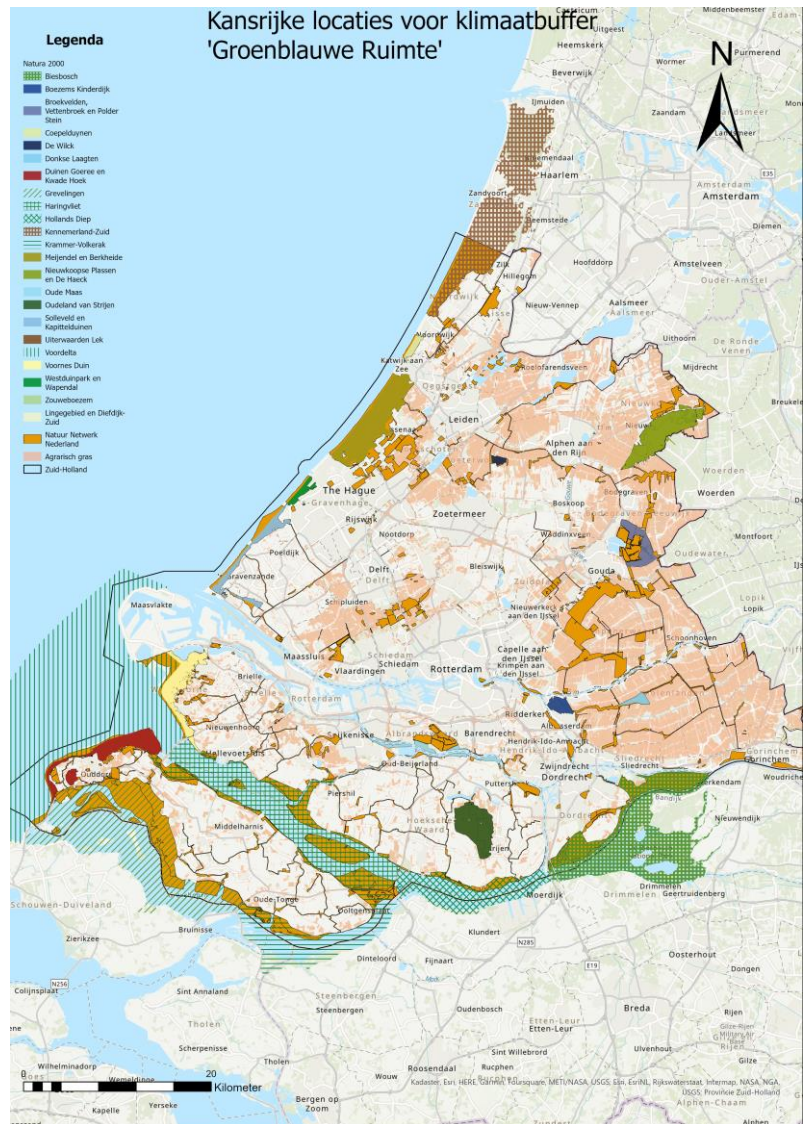
Kansrijke gebieden in Zuid-Holland om in te richten als klimaatbuffer ‘Groenblauwe ruimte’ zijn de gebieden die in de kaart van het Landelijk Grondgebruik Nederland (LGN) aangewezen zijn als ‘agrarisch gras’.

Natura2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Gebieden grenzend aan laaggelegen natuurgebieden bieden mogelijke ruimte om neerslag tijdens piekbuien op te vangen. Dit zorgt ervoor dat omliggende gebieden, zowel stedelijk als landelijk, droge voeten houden.

Bij een verdere verkenning zal er goed gekeken moeten worden naar kansen voor de ontwikkeling van de klimaatbuffer Groenblauwe Ruimte en daarmee de aansluiting op bestaande Natura2000 en NNN natuurgebieden.

Wanneer deze kansrijke gebieden ingericht worden als natuurlijk overstroomgebied zal dit voor extra bergingsmogelijkheden zorgen.

Figuur 3: Kansrijke locaties klimaatbuffer 'Groenblauwe Ruimte'

